

Fișă de lucru – Autonomii locale

Clasa a XII-a

Unitatea de învățare: Statul și politica.

Asaltate și în pericol de a fi anihilate de Imperiul Bizantin la sfârșitul secolului al XII-lea și de ungurii instalați în Pannonia încă de la începuturile expansiunii lor spre răsărit, autonomiile românești au evoluat în cele din urmă spre formula statului independent.

A. „Cu întemeierea celor două state, Țara Românească și Moldova, [...], începe o nouă epocă în istoria poporului român. [...] Dacă procesul întemeierii Țării Românești, [...] are ca răstimp hotărâtor anii de după 1301, acela al întemeierii Moldovei, [...] are ca răstimp hotărâtor, anii de după 1359, așadar e posterior celui dintâi cu circa șase decenii. [...] Basarab pleacă din cuprinsul voievodatului din stânga Oltului, stăpânit în 1247 de Seneslau, apoi, după toate probabilitățile, de Tohomer (Tihomir), tatăl lui Basarab, și, la urmă, de Basarab însuși, pleacă așadar, din însuși cuprinsul viitorului stat. [...] În Moldova, dimpotrivă, atât Dragoș, cât și Bogdan vin din afară, din Maramureș, așadar aici are loc într-adevăr un descălecat [...]. Cum s-au desfășurat evenimentele care au dus la formarea statului Țării Românești nu știm exact; constatăm însă că în 1324 acest stat exista și avea ca domn stăpânitor pe Basarab. [...] În 1324, noul rege al Ungariei, Carol Robert, recunoscând situația creată, e în raporturi bune cu domnul muntean; [...] însă curând după aceea, în 1330, se ajunge la un conflict armat, a cărui urmare va fi independența Țării Românești.” (C.C. Giurescu, D.C. Giurescu, *Istoria românilor din cele mai vechi timpuri până astăzi*)

B. „În aceeași vreme cu Dragoș și Sas trăia în Maramureș un voievod cu numele de Bogdan care era, încă în 1343, în dușmănie cu regele Ungariei. [...] În 1359, nemaiputând sta în Maramureș, din cauza dușmăniei amintite, Bogdan se hotărăște să treacă în Moldova [...]. O sumă dintre locuitorii Moldovei i se alătură de la început și, astfel, el putu să respingă mai multe atacuri ale regelui Ungariei care voia să restabilească pe Balc. [...] Moldova era acum independentă, întocmai ca și Țara Românească, [...]. În intervalul care desparte sfârșitul domniilor lui Basarab I (1352) și Bogdan (1365) de ultimul deceniu al veacului al XIV-lea [...], Țara Românească și Moldova se afirmă ca state de sine stătătoare [...]. Pentru Moldova, țelul principal a fost păstrarea unui echilibru între două mari puteri vecine: Ungaria și Polonia. [...] Ștefan Voievod (1394-1399) a ajuns la tron cu ajutorul regelui Poloniei [...]. Această alipire completă față de poloni a supărat însă pe regele Ungariei, Sigismund [...]. De aceea, el întreprinde o expediție împotriva lui Ștefan, trecând munții și asediind cetatea Neamțului. Cetatea n-a putut fi luată, iar în timpul retragerii, oastea ungară a fost sfărâmată de către Ștefan, la Hindău, azi satul Ghindăoani (jud. Neamț). Această izbândă a avut loc în februarie 1395.”

(C.C. Giurescu, D.C. Giurescu, *Istoria românilor din cele mai vechi timpuri până astăzi*)

Pornind de la aceste surse, rezolvați următoarele sarcini de lucru:

1. Numiți bătălia precizată în sursa **B**.
2. Precizați, din sursa **A**, o informație referitoare la voievodul Seneslau.
3. Menționați un domn și un stat românesc la care se referă atât sursa **A**, cât și sursa **B**.
4. Menționați litera corespunzătoare sursei care susține că voievodul Bogdan se afla în conflict cu regele Ungariei.

5. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa A, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*).
6. Menționați, pe baza celor două surse, o asemănare între două acțiuni politico-militare din secolul al XIV-lea care au contribuit la întemeierea statelor medievale Țara Românească și Moldova.
7. Pe baza celor două surse, formulați și argumentați o opinie referitoare la relațiile Valahiei și Moldovei cu Ungaria în secolul al XIV-lea, utilizând două informații din sursele date.